

Nagyfeszültségű szigetelőláncok vizsgálatai

Homok Csaba
csaba.homok@dekra.com

Irinyi Dorián
dorian.irinyi@dekra.com

Kubinyi Dávid
david.kubinyi@dekra.com

Tartalom

- 1 Feszültségpróbák
- 2 Lökőfeszültséggel végzett vizsgálatok
- 3 Rádiózavar és koronakisülés vizsgálatok
- 4 Szigetelőláncok ívállósági vizsgálata

Feszültségpróbák

Gyakorlati megközelítés

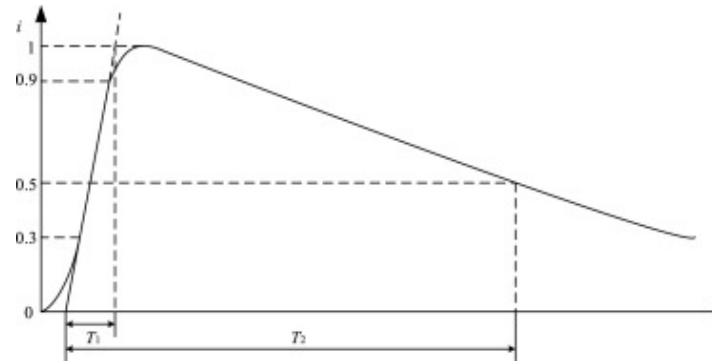
Lökőfeszültség impulzus

IEC 60060-1:2025 3.8 alfejezet

Típusvizsgálat	123 kV	245 kV	420 kV
LI*			

* LI - lightning impulse - lökőfeszültség impulzus

- Standard jelalak: 1,2 / 50 μ s
- Csúcsérték
- Pozitív / negatív polaritás
- Vizsgált / Szimulált jelenség: légköri villámlás (4-6pu)

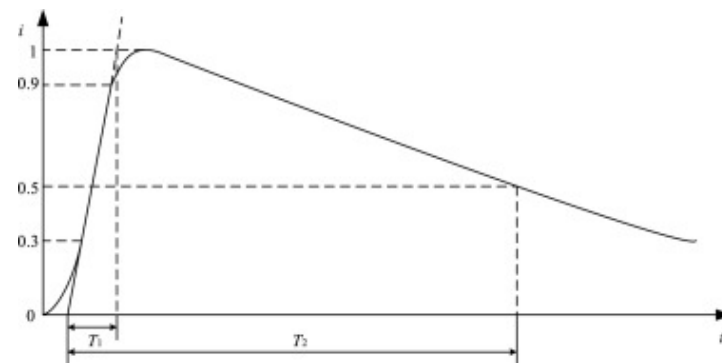
Kapcsolási-feszültség impulzus

IEC 60060-1:2025 3.9 alfejezet

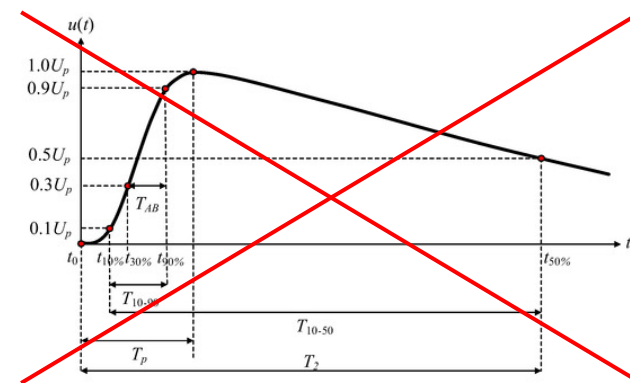
Típusvizsgálat	123 kV	245 kV	420 kV
(W)SI*			

* (W)SI – (wet) switching impulse – esőztetett kapcsolási-feszültség impulzus

- Standard jelalak (2025-től): 170 / 2500 μ s
- Csúcsérték
- Pozitív / negatív polaritás
- Vizsgált / Szimulált jelenség: kapcsolási művelet a hálózaton (2-3pu)
  - Terheletlen vezetékszakasz be- kikapcsolás
  - Induktív terhelések kikapcsolása
  - Kapacitív terhelések bekapcsolása

- Standard jelalak (2025-ig): 250 / 2500 μ s

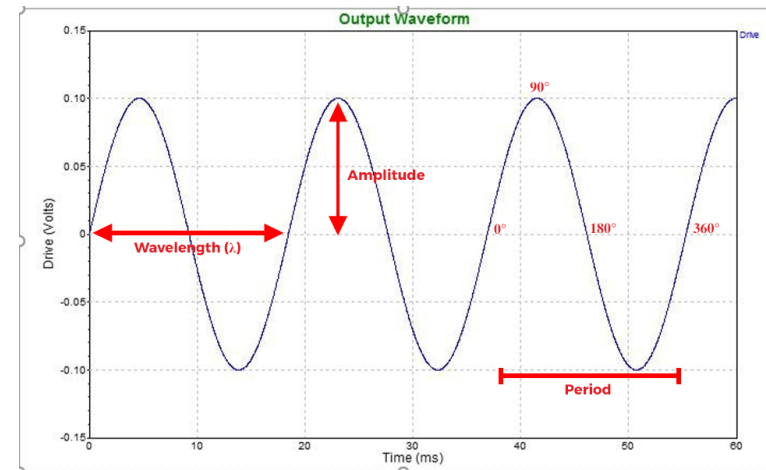
Ipari frekvenciás jelalak

IEC 60060-1:2025 3.7 alfejezet

Típusvizsgálat	123 kV	245 kV	420 kV
(W)PF*			

* (W)PF – wet power-frequency – esőztetett ipari frekvenciás jel

- Vizsgált / Szimulált jelenség: névleges feszültségnél nagyobb ipari frekvenciájú időszakos túlfeszültség (3-4pu)
  - ✓ Hirtelen bekövetkező terhelésvesztés (induktív)
  - ✓ Egyfázisú földzárlat
  - ✓ Rezonancia (induktív reaktancia = kapacitív reaktancia)
  - ✓ Ferrerezonancia (transzformátor vasmag telítés és hálózat kapacitása következtében kialakuló rezonancia)
  - ✓ Ferranti hatás (hosszú, kis terheléssel üzemelő vezetékszakasz)

Szigetelőláncok dielektromos típusvizsgálatai

IEC 60071-1:2019

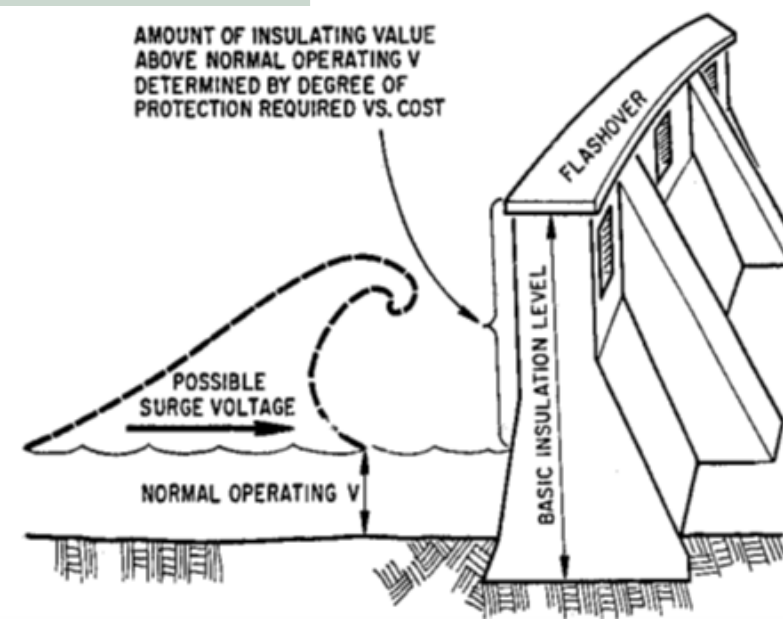

Típusvizsgálat	123 kV	245 kV	420 kV
LI	X	X	X
(W)SI			X
(W)PF	X	X	

Szigetelőláncok dielektromos típusvizsgálatai

IEC 60071-1:2019 2-3. táblázat

Típusvizsgálat	123 kV	245 kV	420 kV
LI	550 kV	850 – 950 – 1050 kV	1050 – 1175 – 1300 – 1425 kV
(W)SI			850 – 950 – 1050 kV
(W)PF	230 kV	360 – 395 – 460 kV	

Lökőfeszültséggel végzett vizsgálatok

IEC 60060-1:2025 7.2 alfejezet

- "A" procedúra
  - 3 lökőimpulzussal végrehajtott módszer
  - Ritkán alkalmazott eljárás
- **"B" procedúra**
  - 15 lökőimpulzusos módszer
    - Előírt érték ellenőrzése
  - Leggyakrabban használt eljárás
- "C" procedúra
  - 3 lökőimpulzussal végrehajtott módszer
  - Ritkán alkalmazott eljárás
- **"D" procedúra**
  - **Fel-le módszer (up-and-down method)**
    - Kibírt érték meghatározására
  - Multiple level method
    - Kibírt érték meghatározására

Lökőfeszültség-próba szemléltető példa ("D" procedúra)

IEC 60060-1:2025 7.2.1.5. alfejezet

Feszültség szint [kV]	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1550			o							
1540		o								
1530	o									

Lökőfeszültség-próba szemléltető példa ("D" procedúra)

IEC 60060-1:2025 7.2.1.5. alfejezet

Feszültség szint [kV]	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1560				X						
1550			O							
1540		O								
1530	O									

Lökőfeszültség-próba szemléltető példa ("D" procedúra)

IEC 60060-1:2025 7.2.1.5. alfejezet

Feszültség szint [kV]	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1570 (2)									x		x											
1560 (6)				x				o		o		x		x		x						
1550 (7)			o		x		o						o		o		x		x			
1540 (4)		o				o												o		x		
1530 (2)	o																				o	

- $U_{sum} = 1570 * 2 + 1560 * 6 + 1550 * 7 + 1540 * 4 + 1530 * 2 = 32570 \text{ kV}$

- $U_{50\%} = \frac{U_{sum}}{2+6+7+4+2} \approx 1551.0 \text{ kV}$

- $U_{10\%} = U_{50\%} * (1 - 1,28s) = U_{50\%} * (1 - 1,28 * 0,03) = U_{50\%} * 0,9616 \approx 1491.4 \text{ kV}$

- $U_{10\%} \geq U_{spec} ?$

Rádiózavar és korona kisülés vizsgálatok

Rádiózavar-feszültség (R.I.V.) mérés és korona begyújtási-kialvási feszültségmeghatározás nagyfeszültségű hálózatokon

IEC 60437:2023, IEC 61284:1997 14. fejezet

Nagyfeszültségű hálózatokon kialakuló koronajelenség elkerülésének célja:

- Veszteséget okoz
- Korrozív gázokat fejleszt (ózon, nitrogén-oxid, nitrogén-dioxid, stb.)
- Hallható zajhatást idéz elő
- Roncsolja a szigetelőanyagokat
- Zavarja a rádióhullámú jelátvitelt

Elfogadási határértékek: **szabványos** vagy ügyfélspecifikus ?

Pozitív vs. negatív koronajelenség: **számít a különbség ?**

Nagyfeszültségű szigetelőlánc – pozitív koronajelenség

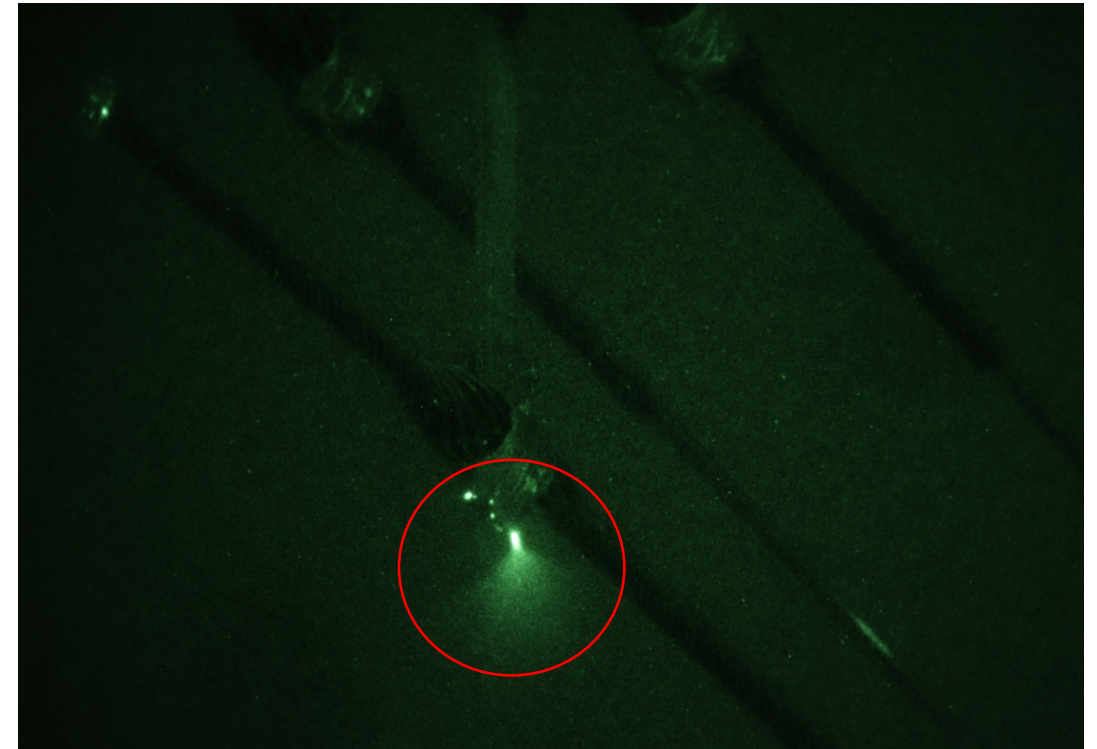
380 kV-os feszítő- és tartólánc vizsgálata

Pozitív korona begyújtási feszültség értéke: **333 kV_{rms}**

Pozitív korona kialvási feszültség értéke: **317 kV_{rms}**

Elfogadási határérték: **275 kV_{rms}**

Pozitív korona begyújtási feszültség értéke: **269 kV_{rms}**

Pozitív korona kialvási feszültség értéke: **262 kV_{rms}**

Elfogadási határérték: **275 kV_{rms}**

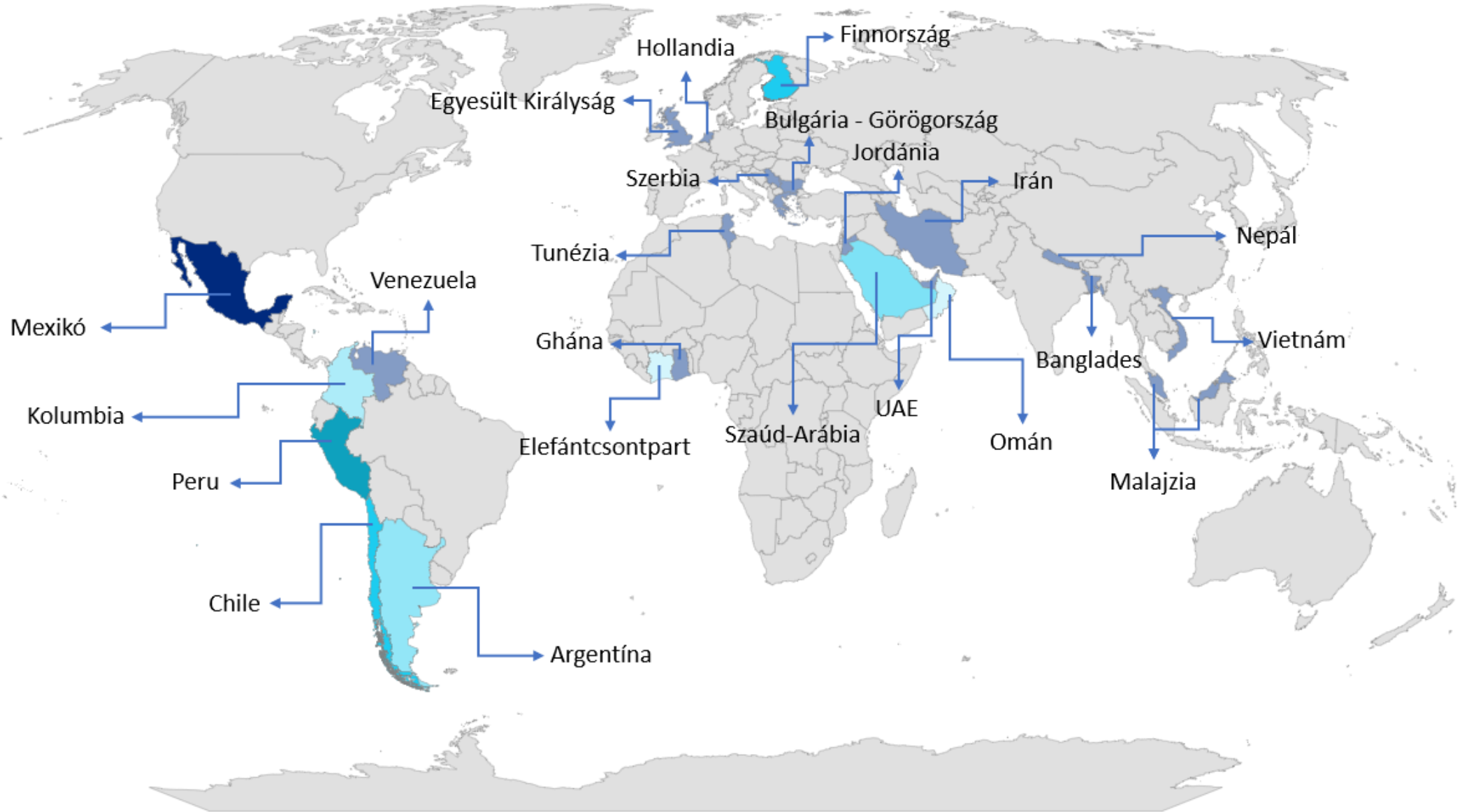
Nagyfeszültségű szigetelőlánc – negatív koronajelenség

132 kV-os tartólánc vizsgálata

Negatív korona begyújtási feszültség értéke: **110 kV_{rms}**
Negatív korona kialvási feszültség értéke: **102 kV_{rms}**
Elfogadási határérték: **90 kV_{rms}**

Vizsgált nagyfeszültségű láncaink végfelhasználói a "nagyvilágból"

Kontinensenkénti összehasonlítás

Európa

110 - 150 kV
30 - 54 dB μ V

380 - 400 kV
44 - 60 dB μ V

Amerika

115 kV
60 dB μ V

220 - 230 kV
46 - 60 dB μ V

400 - 500 kV
54 - 60 dB μ V

Ázsia

132 kV
34 - 45 dB μ V

220 - 275 kV
40 - 60 dB μ V

400 - 500 kV
40 - 54 dB μ V

Afrika

161 kV
45 dB μ V

225 kV
54 dB μ V

330 kV
45 dB μ V

500kV, 275kV and 132kV CAP & PIN INSULATORS

1.0	SCOPE	2
2.0	STANDARDS	2
3.0	DRAWINGS	4
3.1	DRAWING(S) AND DOCUMENT(S) TO BE SUBMITTED FOR APPROVAL	4
4.0	ELECTRICAL & MECHANICAL RATINGS	5
5.0	DESIGN AND CONSTRUCTION	5
5.1	INSULATOR UNITS	6
5.1.1	GLAZED PORCELAIN	7
5.1.2	TOUGHENED GLASS	7
5.1.3	CAP, PIN & RETAINING PIN	7
5.2	ZINC SLEEVES FOR INSULATOR PINS	8
5.3	500KV INSULATOR STRINGS	9
5.3.1	INSTALLATION REQUIREMENTS	9
5.3.2	STRENGTH REQUIREMENTS	10
5.3.3	HOT LINE MAINTENANCE	11
6.0	PACKAGING	11
7.0	INSPECTION & TESTING	11
7.1	DETAILED DRAWINGS	12
7.2	TYPE, FACTORY ACCEPTANCE AND ROUTINE TESTS	12
7.2.1	ELECTRICAL TESTS	13
7.2.2	MECHANICAL TESTS	15
7.2.3	CROSS SECTION OF INSULATOR UNIT	16
7.3	TEST ARRANGEMENTS	16
7.3.1	RADIO INTERFERENCE VOLTAGE (RIV) AND CORONA TESTS	17
7.3.2	LIGHTNING IMPULSE, SWITCHING SURGE AND POWER FREQUENCY FLASHOVER/ VOLTAGE TESTS	19

Voltage System of insulators intended to be in service	Acceptance Criteria	
	Max. RI Level at 0.5MHz or 1MHz	Min. voltage for visible corona extinction
500kV	54dB at 333kV	320kV
275kV	46dB at 180kV	190kV
132kV	34dB at 88kV	90kV

Table 8

Szaúd-Arábia – National Grid Saudi Arabia

TRANSMISSION MATERIALS STANDARD SPECIFICATION

نقل الكهرباء
National Grid SA

15-TMSS-05

Revision No. 02

*INSULATORS, COMPOSITE, HORIZONTAL
LINE POST, SUSPENSION AND TENSION TYPE*

ORIGINAL DOCUMENT APPROVED April 09, 2006

No.	Date	DESCRIPTION
1	September 08, 2010	Electric field (4.5kV/cm) on line end of insulators, new IEC/TS 60815, Paris 1 & 3 and IEC 60217, shed diameter changed to 200mm
2	October 30, 2017	
3		

PROPRIETARY INFORMATION

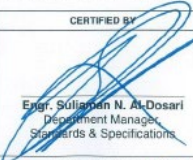
This document contains proprietary information developed by and for exclusive use of National Grid Saudi Arabia. Your acceptance of the document is an acknowledgement that it must be used for the identified purpose/application and during the period indicated. It cannot be used or copied for any other purposes nor released to others without prior written authorization of National Grid Saudi Arabia. National Grid Saudi Arabia will not be responsible for misuse and/or misapplication, and any harm resulting there from. National Grid Saudi Arabia also reserves the right to take any necessary actions to protect its interest against unauthorized use.

ORIGINATED BY

Engr. Fahad A. Al-Zahrani
Division Manager,
Lines & Telecommunications
Specifications

CERTIFIED BY

Engr. Sulaiman N. Al-Dosari
Department Manager,
Standards & Specifications

APPROVED BY

Engr. Waleed A. Al-Saadi
Vice President,
Engineering

Date of Approval: **October 30, 2017**

15TMSS05R02/MAA
PAGE 1 OF 23

<u>REFERENCE SECTION NO.</u>	<u>DESCRIPTION</u>	<u>'A'</u>
4.3.4	Max. RIV at 1000 kHz and 1.15 x times the Nominal Line-Ground Voltage	100µV
	Visible Corona Voltage Level, kV	*

Bangladesh – Power Grid Company of Bangladesh Limited

POWER GRID COMPANY OF BANGLADESH LIMITED

**Tender Documents
for
Procurement of**

**Design, Supply, Installation, Testing &
Commissioning of Rooppur-Bogura 400kV Single
Circuit Transmission Line on Turnkey Basis
(Package-5)**

Volume 2 of 3

**Scope of Works
Technical Specifications
Drawings forming Part of the Specification**

Issued on: September 20, 2020
Invitation for Bids No. 27.21.0000.101.07.303.20.3778, **September 20, 2020**
ICB No. : PGCB/EXIM BANK/LOC-3/400kV/TL/RPP-BOG
Employer: Power Grid Company of Bangladesh Limited (PGCB)
Country: Peoples Republic of Bangladesh
Funded by: Exim Bank, India and Government of Bangladesh

RIV level per set	dB	50
Test voltage for RIV & Corona	kV	260

RIV level per set	dB	45
Test voltage for RIV & Corona	kV	150

RIV level per set	dB	40
Test voltage for RIV & Corona	kV	85

FINGRID

S23508E1
Technical specification

1 (10)

Asset management

4.12.2019

Testing of composite insulators – S23508E1

1	General	1
2	Design tests for composite insulator units	1
3	Type tests for composite insulator units	2
4	Type tests for composite insulator sets for 110...400 kV overhead transmission lines	3
5	Sample tests for composite insulator units	6
6	Routine tests for composite insulator units	10

1 General

General requirements and terms for different tests in OHTL-projects are given in Specification S23104-E1. The content of tests for composite insulators is presented in the following chapters.

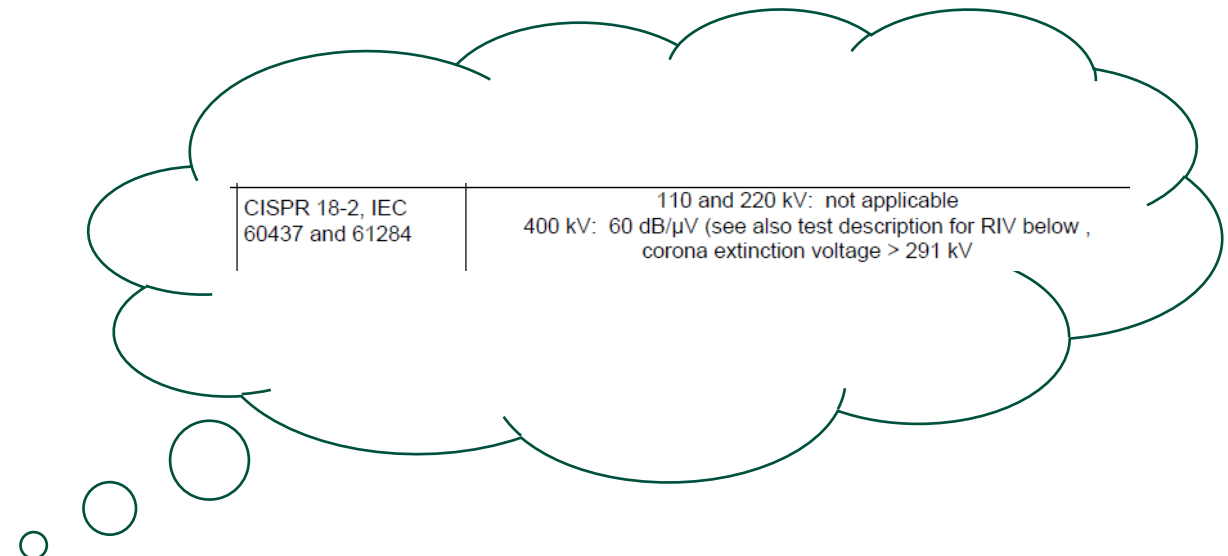
The acceptance criteria and re-test procedures of the relevant standards shall be followed. When a lot has been rejected, all pieces shall be marked clearly and sealed in separate box(es). Testing of new manufactured lot shall start by inspecting the sealing of rejected pieces from previous lot.

2 Design tests for composite insulator units

The aim of the design tests is to verify the suitability of the design, materials and method of manufacture (technology). Design tests shall have been carried out according to IEC 61109 (clause 10) and IEC 62217.

Insulator design is defined by

- materials of the core, housing and their manufacturing method
- material of the end fittings, their design and method of attachment
- layer thickness of the housing over the core and diameter of the core

PROJECT SPECIFICATION COMPOSITE INSULATORS

SPE.05.357

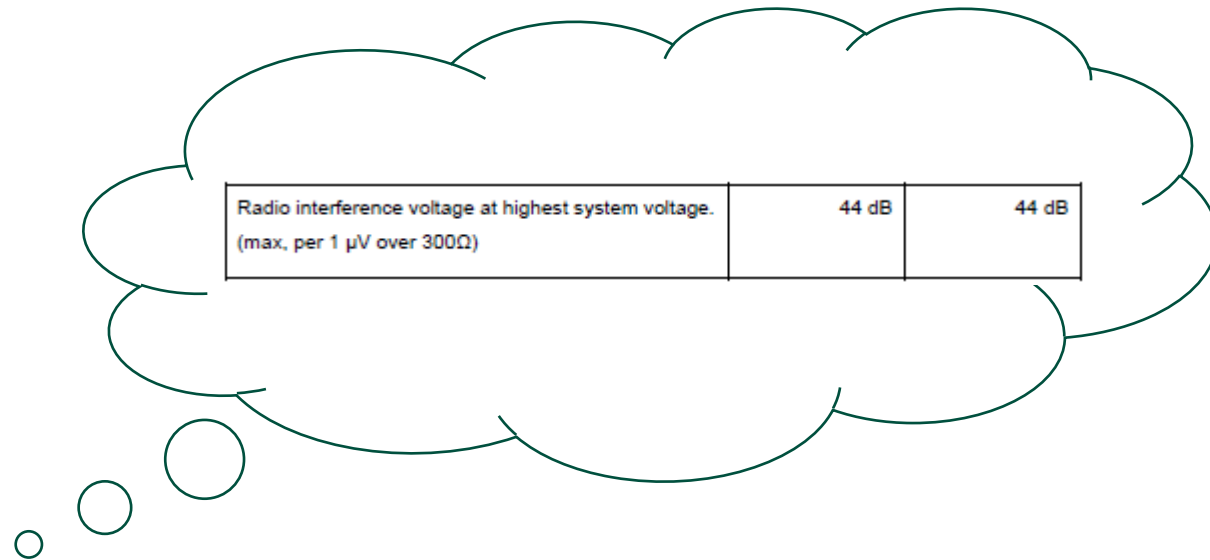
Model version 3.0

1 May 2020

Project document reference number: 002.678.00 1480067

Date: 19-11-2024

Project name: ZWO (Rilland- Tilburg) (Moldau) (Newline)

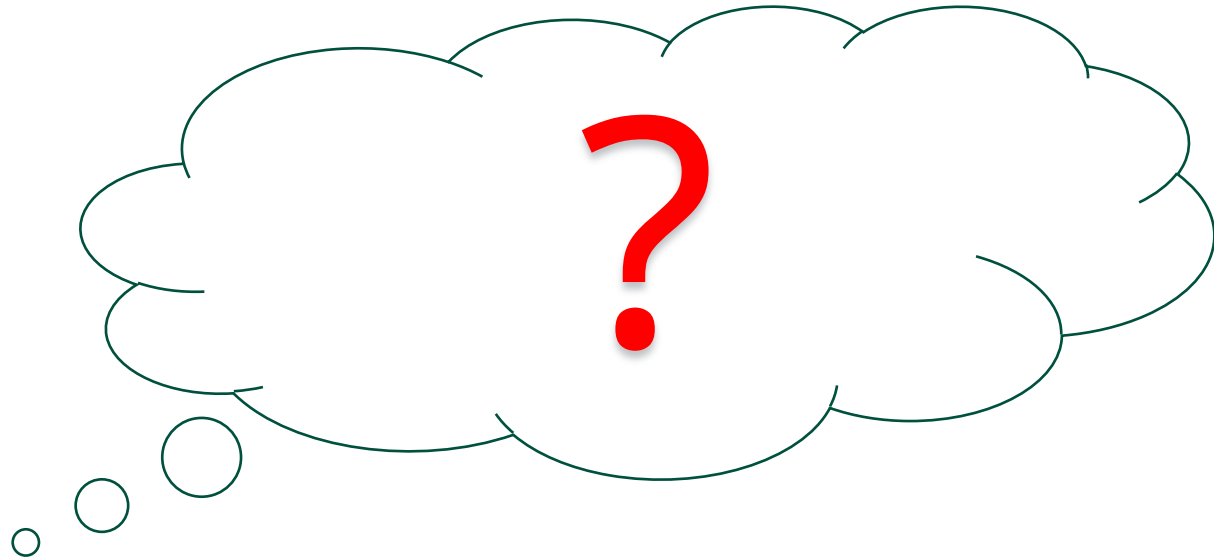

Rev.	Author	Reviewer	Released
1.0	N Ramanathan	Jeroen	Edmon

PROJECT SPECIFICATION BASED ON STANDARD MODEL

TenneT TSO B.V.

Szigetelőláncok ívállósági vizsgálata

Ívállósági vizsgálata elméleti háttere

Mitől alakul ki?

IEC 61467 7. fejezet

Vizsgálat paramétereit → Szigetelőlánc felhasználási helye határozza meg

- Hálózat névleges zárlati árama (I_{sys})
- Íváram (I)
- Időtartam (t) (*Hálózat védelme*)
- Áramköri elrendezése (A,B,C,D)

A megrendelő és a végfelhasználó megegyezésén alapuló paraméterek

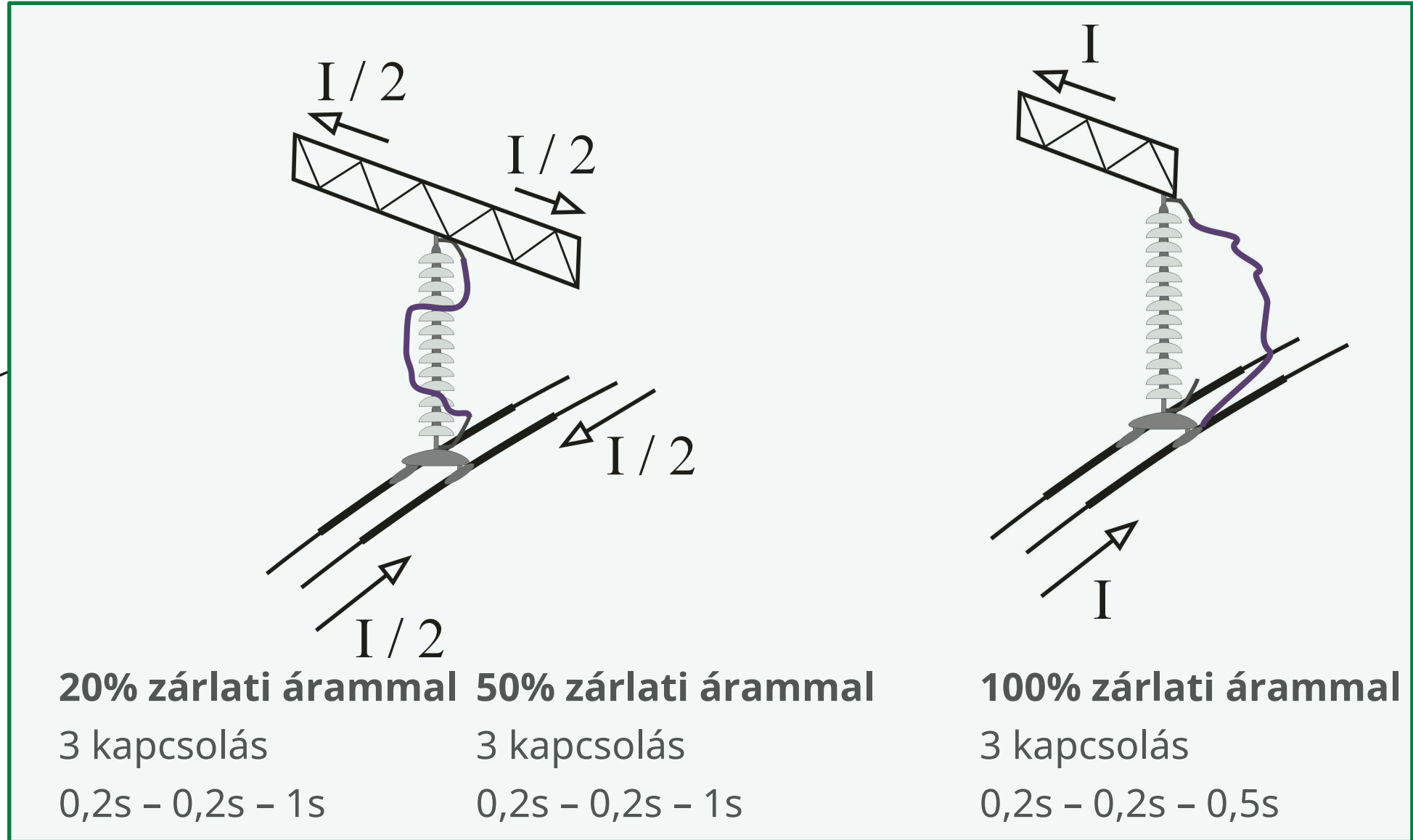
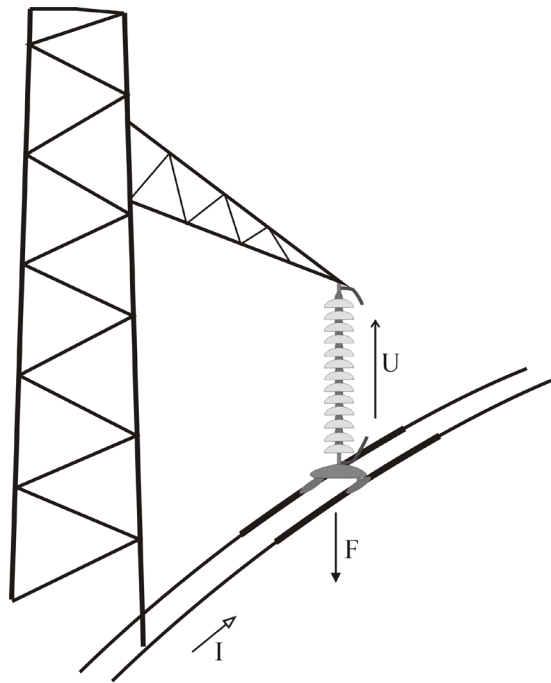
Vizsgálat célja: A szigetelőlánc rövid idejű, nagy energiájú villamos ív hő és mechanikai hatásainak képes ellenállni és mechanikailag biztonságos marad.

Szigetelők és szigetelőláncok vizsgálata

AC power arc – ívállósági vizsgálat

Elrendezést $\longrightarrow$ oszloptípus határozza meg

Szabványos sorozat:

20% zárlati árammal **50% zárlati árammal**

100% zárlati árammal

3 kapcsolás

3 kapcsolás

3 kapcsolás

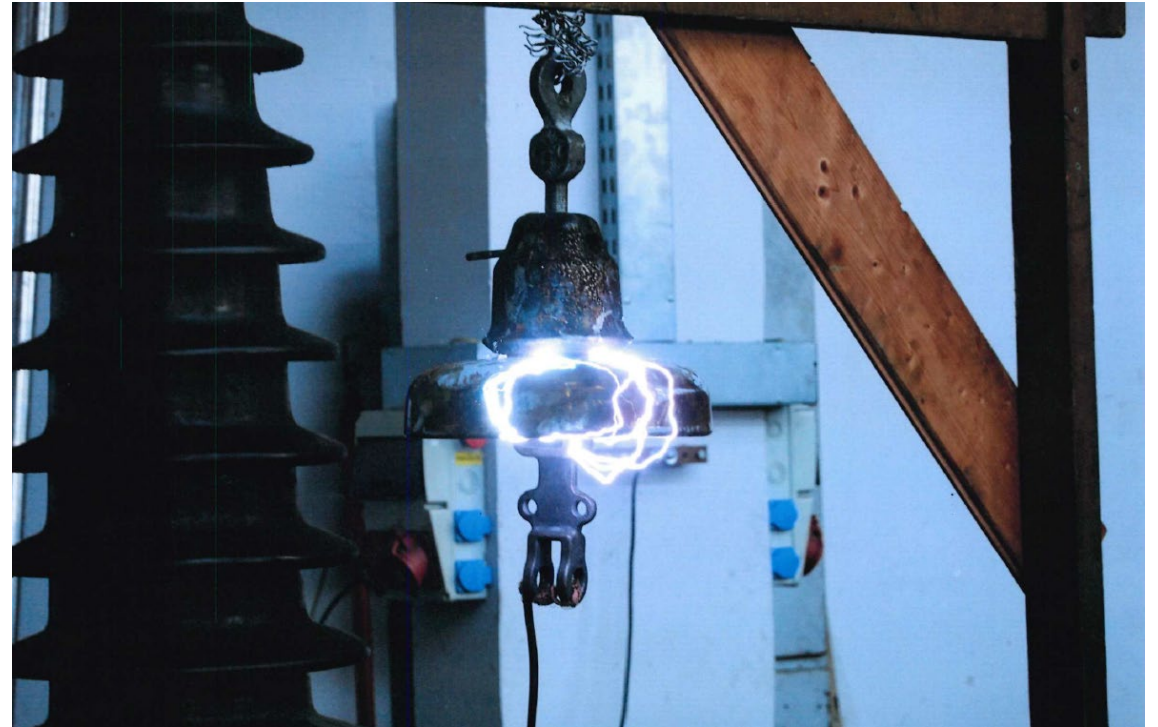
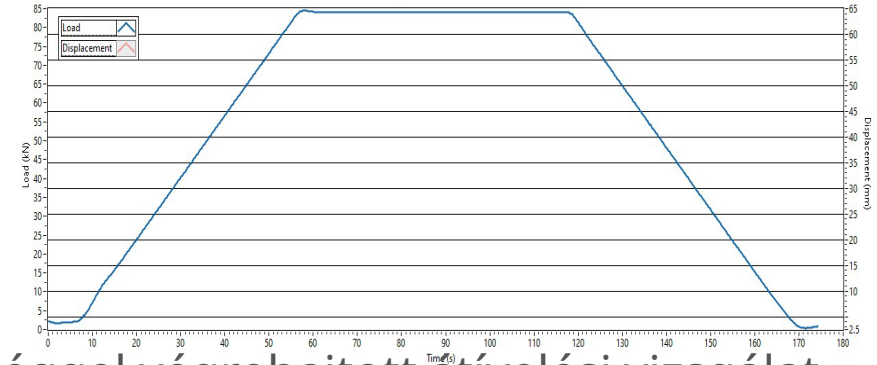
0,2s – 0,2s – 1s

0,2s – 0,2s – 1s

0,2s – 0,2s – 0,5s

Vizsgálat menete

- 3db ívállósági vizsgálat (Ívgyújtó rézhuzal)
- Szemrevételezés
- A szigetelő egységeken, száraz állapotban, ipari frekvenciájú feszültséggel végrehajtott átívelési vizsgálat (Üveg, porcelán)
- Mechanikai vizsgálat (mechanikai terhelhetőség 70%-ával egy percre fenntartva)

Vizsgálat sikerességének főbb feltételei

- Ne legyen szigetelőláncon szakadás
- Ne legyen szigetelő ernyőkön törés, kompozit szigetelő esetén a „core” nem látszódhat
- Átívelési vizsgálat során külső átívelés legyen
- Mechanikai terhelés vizsgálaton ne szakadjon el

Szigetelőlánc ívállósági vizsgálata (50kA - 0,3s)

Gyorskamerás felvétel alkalmas az ívterelők megfigyelésére

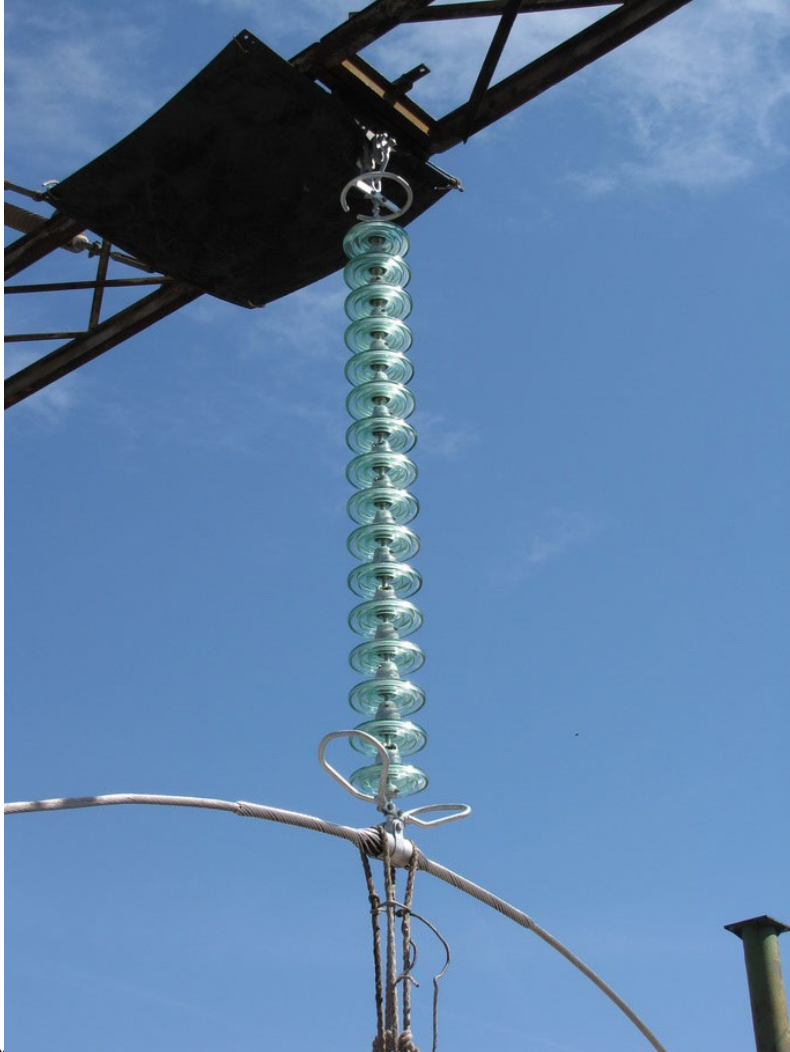
VEIKI-VNL Ltd.

www.vnl.hu

Ívvédő és villamos tér vezérlő szerelvény elhelyezésének fontossága I.

Tartó szigetelőlánc

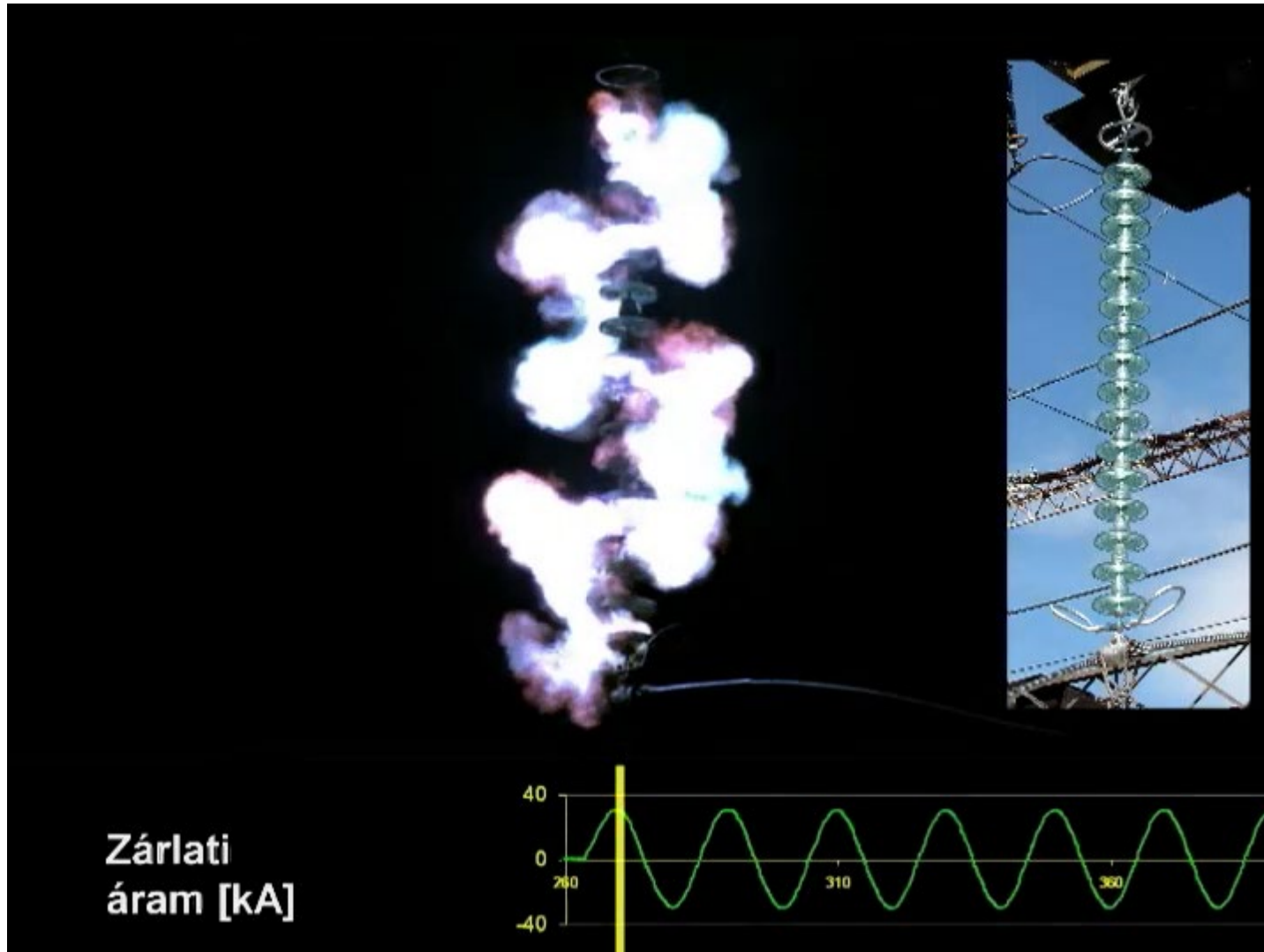
Rosszul elhelyezett ívvédő szerelvény

Ívvédő és villamos tér vezérlő szerelvény elhelyezésének fontossága II.

20kA / 0,2s

Ívvédő szerelvény elhelyezésének fontossága III.

Megolvadt vas szerelvények

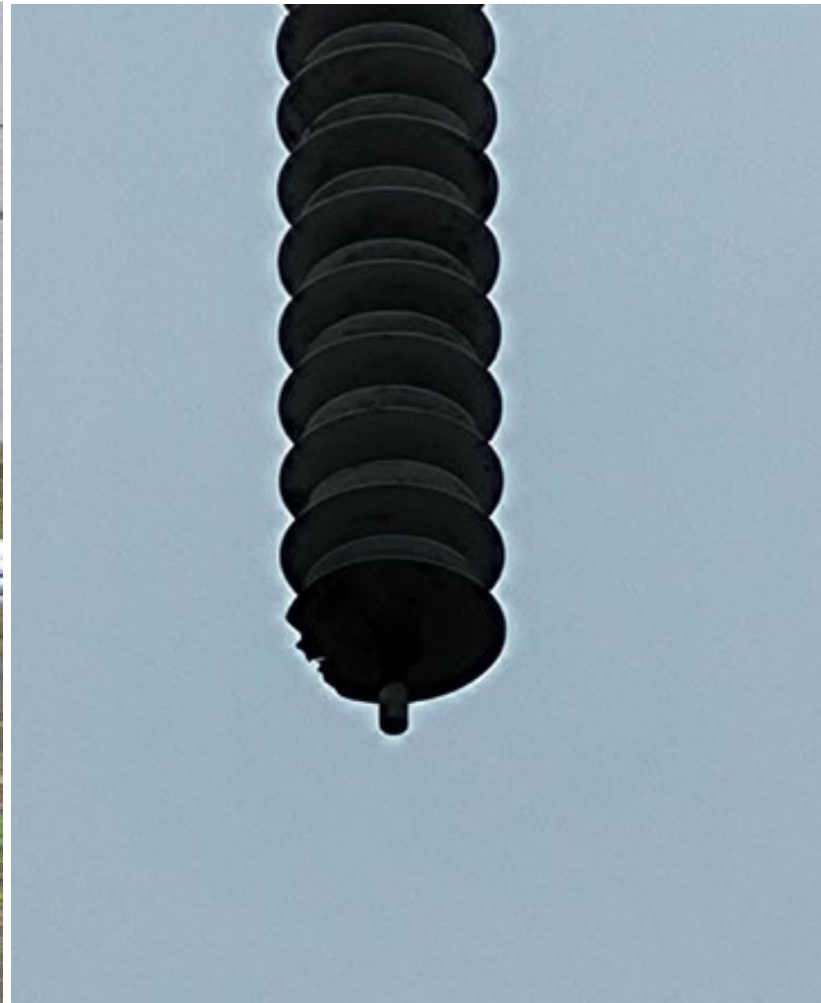
Ívvédő szerelvény hiánya I.

15.75kA / 200ms / 200ms / 1000ms – A

Ívterelők hiánya → Üvegszálak kompozit törzs látható

Ívvédő szerelvény hiánya II.

15.75kA / 200ms / 200ms / 1000ms – A

Ívvédő szerelvény hiánya → Szigetelő lánc leszakadt

Vizsgálati szempontok a nagyfeszültségű hálózatok üzemeltetőinek

- Személyi sérülések, káresemények elkerülése
- Üzembiztonság
- Vizsgálati paraméterek gondos megválasztása a hálózati képnek, oszlopkonfigurációnak megfelelően
- Villamos eszközök-berendezések tesztelése beépítés előtt
- Gyártó igazolja termékének minőségét vizsgálati jegyzőkönyvekkel
- Az adott vizsgálat csak az adott összeállításra vonatkozik

Köszönjük a figyelmet!